

Renkaat alla!

[00:00:02] Metti Vuosku

TurvaX -podcastissa käsitellään paikoin raskaita teemoja, kuten rasismia, häirintää, onnettomuuksia, väkivaltaa ja päihteidenkäyttöä.

[00:00:25] Lukija

”Mä olin seiskaluokalla olin vielä ihan lämmin kesäkeli ja olin menossa pyörällä koulusta kotiin. Oli semmoinen erikoispäivä, koska mun isän syntymäpäivää oli tulossa porukkaa juhlimaan ja mulla oli vähän kiire koulusta kotiin auttamaan siinä juhlanjärjestelyissä.

[00:00:45] Lukija

Ajoin fillarilla isoon 4 suunnan risteykseen ja tulin jalkakäytävää pitkin siihen risteyksen reunalle. Mä katsoin, että molempiin suuntiin menee hirveästi liikennettä. Katsoin, että vasemmalta tuli auto, jonka jälkeen on sen verran väliä, että jos mä lähden heti sen jälkeen, niin ehdin ennen seuraavaa autoa ja pox...

[00:01:10] Lukija

Seuraavan kerran, kun mä tulin tajuihini makasin maassa, joku piteli mun päätä sylissä. Aurinko paistoi hirveen lämpimänä mun kasvoille. Samaan aikaan se aurinko oli niin kirkas, etten saanut silmiä auki. Mä kuulin mun ympäriltä hätääntyneitä huutoja, joku huusi apua, mutta mulla oli hirveän rauhallinen olo.

[00:01:37] Lukija

Sitten alkuun kuuluu ambulanssin ääni. Mä mietin, että mitähän on tapahtunut. Mua lähdettiin viemään sillä ambulanssilla sairaalaan. Siinä ajomatkalla mulle selvisi, että siinä autossa, jonka jälkeen mä lähdin ylittämään tietä, oli matala peräkärri. Mä olin ajanut fillarilla sen auton ja peräkärriin väliin.

[00:02:06] Lukija

Ja mä kaaduin fillareideni sinne peräkärriin aisan päälle. Raahauduin muutamia kymmeniä metrejä.

[00:02:16] Lukija

Se autonkuljettaja oli luullut törmäyksestä, että se oli monttu tiessä eikä edes pysähtynyt ennen, kun näki lippiksen lentävän taustapeilissä. Mulla oli pää hirveässä kunnossa sen raahautumisen takia ja menetin liikuntakyvyn sen onnettomuuden takia useammaksi viikoksi.”

[00:02:36] Lukija

Sain niin kovan iskun alaselkään, että olin pari viikkoa alaraaja halvaantunut, mutta onneksi se tunto lopulta sitten palasi. Mä olin sairaalassa viikon ja yhteensä ainakin kuukauden pois koulusta. Se oli silleen kyllä niin opettava kokemus, että on sen jälkeen tullut otettua aika varovasti liikenteessä.

[00:03:03] Metti

Tervetuloa TurvaX -podcastiin. TurvaX pohtii, miten juuri sinä ja juuri minä voimme vaikuttaa omaan ja muiden turvallisuuteen. Tässä podissa mietitään näitä teemoja ja kurkistetaan turvallisuuden eri osa alueisiin sellaisilla alueilla, jotka vaikuttavat suoraan opiskelijoiden ja oppilaitoksien arkeen.

[00:03:25] Metti

Alussa me kuulimme tarinan, joka onneksi on yksi niistä tarinoista, joissa lopulta kävi hyvin, vaikkakin aika kamalan rääkin joutui siinä kokemaan, mutta silti onneksi päättyi onnellisesti.

[00:03:40] Metti

Liikenteeseen liittyy hirveän paljon riskitilanteita joka päivä, että välillä mä itsekin pysähdyn ihmettelemään, että ja kiittelin mä kiittämään universumin voimia siitä, että mä oon ihan siis pelkästään säilynyt hengissä tähän asti.

[00:03:54] Metti

Liikenteessä ja liikkumisessa on kuitenkin myös ihan hirveästi kaikkea hauskaa ja kivaa ja hyödyllistä, että sitä ei voida pelkästään sen jotenkin sen riskin kautta käsitellä. Mutta tänään puhutaan siis liikenneturvallisuudesta ja meillä on vieraana liikenneturvan Ari-Pekka Elovaara. Tervetuloa keskusteluun, Kerro meille asiantuntijan näkökulmasta

[00:04:15] Metti

mitkä ovat nuoria ihmisiä ajatellen niitä suurimpia riskejä tuolla liikenteessä?

[00:04:23] Ari-Pekka

No tässä nyt äsken oli tämmöinen hyvinkin harvinaisempi pyöräilyonnettomuus, varsinkin sen peräkärryn osumisen johdosta. Niitä kyllä aika harvoin on.

[00:04:35] Ari-Pekka

Mulla ei tiedossa yhtään, mutta liikenteessä kaikki on mahdollista ja erityisesti nuorten osalta niin tilanne muuttuu riskialttiiksi siinä kohdassa, kun saadaan moottori, jonkunlainen moottori alle ja käytännössä se voi olla sitten esimerkiksi näitä sähköpotkulautoja, mopoja, autoja.

[00:04:59] Ari-Pekka

Tänä päivänä näitä tämmöisiä niin kun mönkkäreiksi kutsuttuja tai sanotaan oikeastaan niitä vähän traktorimönkijöitä virallisesti, mutta ne ovat sitten näitä katettuja mönkkäreitä ja tän tyyppisiä laitteita ja silloinen riski kasvaa ja siinä on ehkä sellainen

[00:05:16] Ari-Pekka

selkeä piikki tilastollisestikin, että vahinkoja alkaa sattumaan. Ei pelkästään sen itsenäistymisen takia, jos ajatellaan vaikka aikaisemmin on kuljettu vanhempien kanssa ja ne on sitten ohjailut liikenteessä hyvinkin pitkälle, että millä tavalla pitäisi kulkea minkälaisia turvalaitteita käytetään, tän tyyppisiä asioita. Mutta sitten kun lähdetään itsenäisesti liikkeelle ja jonkunlaisella konevoimalla, ne riskit kasvavat.

[00:05:50] Metti

Aivan. Noihin mönkkäreihin ja ajokortin saamiseen ja ja muihin näihin just moottorillisiin välineisiin liittyy haasteellisia tilanteita, että esimerkiksi vaikka bileissä joku päättää, että no mä oon vähän tässä nyt tissutellut ja ottanut ja ehkä ei pitäisi ajaa ylipäätään edes pyörällä, saati sitten mitään mitään tota isompaa välinettä.

[00:06:14] Metti

Siihen ei ole aina helppo mennä väliin, vaikka sen tunnistaa sen tilanteen, että tää ei nyt ole OK ja näin ei pitäisi toimia. Mitä sä ajattelet, että mitä sun mielestä pitäisi tehdä, jos joku kaveri tai tuttu on tekemäisillään tällaisen omituisen ja vaarallisen päätöksen?

[00:06:33] Ari-Pekka

Nää on aika hankalia tilanteita. Siinä voi äkkiä ajatella joutuvansa itse niin kun johonkin sellaiseen valoon, että nyt tää on sellainen tyyppi, joka sitten pilaa meidän ilomme tältä illalta tai

[00:06:48] Ari-Pekka

jotain muuta voi tulla mahdollisesti pelkkää riitaa tai tän tyylistä.

[00:06:54] Ari-Pekka

Mutta kyllä silloin kannattaa olla rohkea ja avata suunsa, että jos näkee vaikka, että kaveri on päihtyneenä lähdössä ajamaan, vaikka nyt mopolla tai sitten autolla, niin kyllä siihen väliin pitäisi mennä ihan rohkeasti. Kaveri kyllä sitten seuraavana aamuna kiittää siitä, että on estänyt ajamisen, liikkeelle lähtemiseen humalassa.

[00:07:14] Ari-Pekka

Mutta näihinkin asioihin

[00:07:16] Ari-Pekka

me on mietitty, että mikä siinä on semmoinen

[00:07:20] Ari-Pekka

ehkä helppo tai hyvä tapa. Ei ole ehkä sellaista yhtä oikeata tapaa, mutta jonkunlainen puuttuminen siihen ja ehkä tällainen etukäteen miettiminen, että kun tällaista kuitenkin tapahtuu, me tiedämme nuorten ja nuoret itse tietävät, varsinkin sitten kaveriporukoissa, että aina jotain tän tyyppistä

[00:07:40] Ari-Pekka

mahdollisesti tapahtuu, eikä välttämättä humalassa, vaan lähdetään yhtäkkiä tai saadaan päähän lähteä sitten vaikka koko konklaavi yhdellä autolla ja sitten sinne angetaan kahdeksan tyyppiä. Mitä tällaisessa tapauksessa tehdä niin

[00:07:55] Ari-Pekka

etukäteen on jo mietitty sitä, että mitä me teemme? Kavereita voi olla siinä mukana.

[00:08:01] Ari-Pekka

Nuorethan ovat fiksuja. Ei se sitä tarkoita, että nyt me tekisimme pelkästään erikoisia ratkaisuja.

[00:08:08] Ari-Pekka

Varmasti saa kavereita mukaan siihen, että nyt tehdään tämä asia turvallisesti. Oli se sitten liikkeelle lähtemisen estäminen humalassa tai sitten joku muu tällainen asia,

[00:08:22] Ari-Pekka

mikä sitten on parempi jättää tekemättä, kun lähteä kokeilemaan, että selvittääkö siitä sitten hengissä.

[00:08:29] Metti

Just näin ja yhdyn tuohon mielipiteeseen, että nuoret ovat usein liikenteessä fiksumpia kuin vanhemmat. Siis Eli siis missään nimessä nuoret ei

[00:08:38] Metti

ole liikenneturvan mikään semmoinen ykkösvaara, mutta jotenkin mä itse ainakin haluaisin ajatella, että mä oon mieluummin hengissä ja ehjä kuin että joku vähän sitten sanoo, että mä oon ilonpilaaja.

[00:08:52] Metti

Mä oon

[00:08:52] Metti

ihan mielellään ilonpilaaja, jos mä pidän sillä itseni ja kaverini hengissä.

[00:08:58] Metti

Mitä sä ajattelet, että on kaikkein tärkein asia, kun haluaa edistää omaa ja muiden liikenneturvallisuutta?

[00:09:07] Ari-Pekka

No mä itse ajattelen sitä sillä tavalla, että ehkä mä vähän laajemmin ajattelen semmoista asiaa, että jos mä tiedän tekeväni jotain mihinkä liittyy riskejä... Aika moneen asiaan liittyy, vaikka nyt jotain remonttia tai muuta, niin nyt etukäteen pieni semmoinen pohdinta, että miten mä saisin siitä sillä, että ettei tulisi mitään vahinkoa.

[00:09:27] Ari-Pekka

Tämä ajatus oikeastaan siinä liikenteeseen liittyy hyvin vahvasti, että

[00:09:35] Ari-Pekka

sehän ei mitään niin suurta raketitiedettä ole, mutta se asenne siihen, että nyt tänään mä liikun sillä tavalla, että mä aiheutan itselleni tai muille mitään turhia riskejä. Se vie jo pitkälle, että semmoinen turha riskien ottaminen tai välinpitämättömyys liikenteessä, se on aika lailla semmoisia tyyppillisiä asioita, mitkä sitten johtavat aina johonkin ikävään.

[00:10:07] Metti

Tuolla on hirveän paljon - just puhuttiin mönkkäreistä, on mopoja, on scootteja,

[00:10:14] Metti

kaikenlaisia välineitä joko moottorilla tai sitten voi olla ihan siis vaikka skeittilauta paljon ja noita lonkareita, monenlaisia liikkumisen välineitä.

[00:10:23] Metti

Niissä ei kumminkaan ole ihan selkeätä se, että mitkä säännöt ohjaavat mitäkin. Eli mitä mun täytyy tehdä, jos mä vaikka haluan lähteä skuutilla ajelemaan tuonne kaupungille tai mennä skeittilaudalla hurjaa vauhtia katuja pitkin, niin mitkä säännöt nuo ohjaa ja mistä mä saan selvitettyä sen, jos mä en tiedä.

[00:10:42] Ari-Pekka

No noissa on heti semmoinen ero, että

[00:10:46] Ari-Pekka

jos ajatellaan skeittilauta niin sehän on jalankulkijaksi rinnastettava

[00:10:52] Puhuja 4

ja silloin kuljetaan jalankulkijan säännöillä. Se vaan, että sulla on silloin pyörät alla ja se skeittilauta siinä. Mutta sitten, kun mennään tähän sähköpotkulautailuun, kun sen sähköpotkulaudan rakenteellinen nopeus on yli 15 kilsaa tunnissa, niin kun ne tyyppillisesti alkavat kaikki oikeastaan onkin

[00:11:11] Ari-Pekka

niin, silloin liikutaan pyöräilijän säännöillä eli tässä on aika lailla semmoinen helppo muistisääntö

[00:11:18] Ari-Pekka

siihen hommaan, että millä tavalla sitten pitäisi milläkin härvelillä liikkua. Niitä on toki monenlaisia.

[00:11:25] Ari-Pekka

Mutta heti, kun sitten on tällainen sähköpotkulauta kyseessä niin ellei se ole joku poikkeus niin lähestulkoon aina mennään pyöräilijän säännöillä.

[00:11:37] Metti

Joo, ja niitähän nykyään näkee hirveän paljon ja tuolla keväisin varsinkin on aina kadut täynnä niitä skutteja ja ihmisellä on omiakin, että ne ei ne ei pelkää enää niitä vuokrattavia.

[00:11:47] Ari-Pekka

Joo, sehän on loistava peli tässä keskusta alueellakin liikkumiseen. Toki niihin aina liittyy ne omat riskinsä, mutta niihin liikkumiseen liittyy aina yleensä muutenkin.

[00:11:57] Metti

Niihinhan se just on, että se missä on riski, ei ole aina mitenkään pelkkä riski, vaan siinä on myös ilonsa.

[00:12:07] Metti

Mitä tota pitäisi tehdä? Me puhuimme vähän siitä, että jos kaverit haluaa kaikki tunkea samaan autoon tai tai lähtee vähän huonossa kunnossa tai vaikka kortitta ajamaan. Mutta nyt tuolla näkyy myös skuteilla näkee joskus kolme päällä ja vaikka mitä. Niin päteekö näihin samat ohjeet?

[00:12:25] Ari-Pekka

Kylläpä pätee.

[00:12:28] Ari-Pekka

Jos sitä pikkaisen niin kun ympäisi, niin ne tällaisen sähköpotkulaudan scootin kanssa, niin se on tarkoitettu liikkumaan silleen, että siinä on vaan yksi henkilö päällä. Useinhan niitä näkee, että mennään kaksin, kolmin tai voi olla jopa enemmänkin porukkaa siinä sitten se ei ole enää kenenkään hallittavissa se laite.

[00:12:52] Puhuja 4

Eikä myöskään sitten alkoholin vaikutuksen alaisena, sillä kuulu liikkua. Silloin riskit nousevat erityisen suureksi ja ihanteellista olisi aina pyöräillessäkin käyttää kypärää, joka ennakoisi sitä, että jos sitten mennään nurin, niin silloin on ainakin jonkinlainen suojavaite, joka suojaa päätä. Mutta niin sitten kun näkee tällaisia tapauksia, että jos kaverit ovat lähdössä, vaikka kaksin yhden sähköpotkulaudan kanssa liikenteeseen, niin kyllä siinä kannattaa heti

[00:13:24] Ari-Pekka

avata suu ja puuttua siihen, että

[00:13:28] Ari-Pekka

vaikka nyt sanoa muille, että mä en halua, että te loukkaatte itsenne, koska tuossa ne todennäköisyydet ovat kuitenkin paljon suuremmat kuin yksin ajamisessa.

[00:13:37] Metti

Ja siis skuutilla ajaminen ei ole yksinään kovin helppoa, että se tavallaan sitten, jos kuvittelisi, että siinä on vielä toinenkin kyydissä, niin sehän on aika hankala hallita sellaisenaankin. Ja sitten mä ainakin itse ajattelen sitä, että kun tuolla ajaa vaikkapa - ajan itse paljon pyörällä - että vaikka mä itse osaisin kaiken täydellisesti ja mulla olisi kaikki hanskassa, niin joku muu ei ehkä osaa. Sitten mun täytyykin aika nopeasti tehdä sitä reagointia, että hetkinen joku muu tekeekin jotain, että vaikka mä itse menisin hyvin ja samalla mä ajelen tässä sitä skuuttia.

[00:14:05] Metti

Mitäs sitten, jos vaikka sillä kuutilla joutuisi onnettomuuteen tai kävisi jotakin niin mitä? Mikä on silloin ensisijaisen tärkeätä tehdä, jos jotakin käy?

[00:14:19] Ari-Pekka

Tietysti auttaa loukkaantuneita, jos on loukannut itse itseään, niin tietysti siinä täytyy sitten ruveta jo pyytämään apua, totta kai. Mutta varmaan sen on sitten todennäköisesti kaupunkialueella joku muukin

[00:14:31] Ari-Pekka

nähty.

[00:14:32] Ari-Pekka

Mutta, jos sitten on itse auttajana, niin myös sen lisäksi estää lisävahinkojen sattumien. Se on se heti oikeastaan se toinen tärkeä puoli, ettei siihen samaan onnettomuuteen sitten tule muita osallisia. Tämä pätee oikeastaan kaikkiin tilanteisiin.

[00:14:51] Ari-Pekka

Ja jos vähänkin

[00:14:52] Ari-Pekka

sitä mietityttää, että mitähän tässä pitäisi tehdä niin 112, sieltä ne kyllä sitten neuvovat. Sinne ei voi turhaan oikeastaan soittaa, että ne sitten tekevät päätöksen, että lähettääkö ne

[00:15:04] Ari-Pekka

apua paikalle vai ei, että se on niitten tehtävä sitten arvioida siihen tilanteeseen, että

[00:15:10] Ari-Pekka

mikä on oikea ratkaisu tai sitten ne neuvovat antamaan ensiapua, millä tavalla se tehdään sitten oikein ja näin.

[00:15:17] Ari-Pekka

Niin näillä jo pääsee aika pitkälle. Eliikkä heti avunanto ja lisäavun soittaminen ja lisävahinkojen estäminen, niin siinä ollaan jo aika pitkällä.

[00:15:29] Metti

Ja tämä on ihan hirveän hyvä asia ja tätä ei voi liikaa sanoa, että avun pyytäminen ei ole koskaan väärin. On se sitten se 112, on se sitten kuka tahansa ohikulkija, niin apua ei tavallaan voi pyytää liikaa, jos tuntuu siltä, että nyt tarvitaan apua niin silloin sitä tarvitaan. Välillä törmää myös siihen, että ihmiset miettivät, että onko tämä riittävän iso asia, että mä soitan hätänumeroon, mutta jos sitä pitää miettiä, niin se todennäköisesti on iso, ja jos se ei ole riittävän iso, niin sieltä kyllä sanotaan, että voitte jatkaa päivääne. Muista, että mä olen itse kerran ollut

[00:16:00] Metti

auto-onnettomuudessa. Mä ajoin siis todella liukkaalla kelillä niin, että hyvin

[00:16:06] Metti

monta kiemuraa tehneen auton kanssa sitten ajoin ojaan ja olin siellä sitten. Kaveri oli kyydissä ja me molemmat säilyttiin aika hyvässä kunnossa, mutta auto ei, ja mietin, että mihin tästä pitäisi soittaa.

[00:16:20] Metti

Mä taisin olla 19. Mä oon jotenkin niin paniikissa, että

[00:16:26] Metti

ihan siksi mä soitin meidän isällemme. Mä ajattelin, että meidän isämme tietää aina mitä tehdä.

[00:16:31] Metti

Hän sanoi, että soita hätänumeroon, ja sitten jotenkin sitten epäuskoisesti soitin hätänumeroon. Me saimme apua ja kaikki meni hyvin ja oltiin kaikki kiitollisia, ettei mitään käynyt sen pahemmin. Mutta tämä on jotenkin semmoinen,

[00:16:42] Metti

että jotenkin välillä aina ajattelee, että no onko tämä nyt tarpeeksi iso hätä, mutta kyllä se on. Jos apua tarvitaan, niin apua pitää pyytää.

[00:16:50] Ari-Pekka

Näin on. Meillä on aika tyypillisesti meidän kulttuuriimme leivottu sisään semmoinen, esimerkiksi liukastuminen.

[00:16:57] Ari-Pekka

Mennään nurin, sattuu hirveästi, mutta sen jälkeen, ensimmäinen asia mitä teet on, että katsotaan, näkikö kukaan ja nouseaan äkkiä pystyyn, vaikka olisi jalka poikki ja sitten lähdetään paikalta pois.

[00:17:10] Ari-Pekka

Se vaan kuuluu jollain tavalla suomalaisuuteen.

[00:17:13] Metti

Joo se on jännä, että miksi ei voisi

[00:17:15] Metti

sanoa, että mua

[00:17:15] Metti

sattui, jos mua sattuu. Nyt on paha paikka. Joo tämä täytyykin ottaa tällaiseksi oikein motoksi, että tästä hetkestä lähtien aina, kun mua sattuu, niin mä sanon, että sattuu, jotta se normalisoidaan, että ihmisiä saa välillä sattua ja jos kaatuu niin se ei ole noloa. Kaikki kaatuu välillä.

[00:17:32] Ari-Pekka

Kaikki kaatuu välillä. Se on varma.

[00:17:35] Metti

Mites sitten, kun esimerkiksi näitä skutteja varmaan kanssa viritetään, mutta esimerkiksi mopoja viritetään aika paljon mitä ei saisi tehdä. Eli ne viritetään niin, että ne menevät paljon lujempaa kuin mitä niillä pitäisi päästä.

[00:17:49] Metti

Mitä sitten kannattaa tehdä? Onko se sitten, jos vaikka kaverilla tai veljellä tai siskolla tai naapurilla tai isällä tai serkulla tai kenellä vaan,

[00:17:58] Metti

on se viritetty mopo tai tykkää virittää mopoa tai autoa. Mitä silloin pitää tehdä tai voiko tehdä mitään?

[00:18:06] Ari-Pekka

No varmasti samoja asioita kuin jo tuossa aikaisemminkin, että juttelee sen kaverin kanssa. Sanoo, että mä en halua, että

[00:18:13] Ari-Pekka

sä sen takia loukkaat itsesi, kun ajat liian kovaa johonkin tilanteeseen.

[00:18:19] Ari-Pekka

Se tyypillinen onnettomuus mopoilijoille on yleensä se, että mopo on viritetty ja mennään siihen tilanteeseen kokemattomana liian kovaa.

[00:18:29] Ari-Pekka

Silloin se vahinko sattuu. Se ikävä puoli nopeudessa on, että mitä kovempaa johonkin törmätään, niin sen pahemmin sattuu, että se on ihan suhteessa suoraan siihen.

[00:18:43] Ari-Pekka

Sitten voisi ajatella sitä niinkin sitäkin kautta, että sitten voi keskustella siitä, että poliisikin siitä on kiinnostunut.

[00:18:51] Ari-Pekka

Kun mopo pitää vaikka nyt sitten kovempaa ääntä tai erilaisempaa kuin normaalisti.

[00:18:56] Ari-Pekka

Niin nekin sitten saattavat muistaa aika kovillakin sakoilla.

[00:19:01] Ari-Pekka

Sitten yks näkökulma voi olla vaikka sitten tällöinen tekninen puoli, että

[00:19:07] Ari-Pekka

tyypillisesti mopokin säilyy ehjänä, kun sitä ei rupea virittelemään, että se on paljon pitkäikäisempi siinä kohtaa, kun pidetään se vakiona. Se toimiikin jopa paremmin, että se on tehty sillä tavalla

[00:19:20] Ari-Pekka

määrättyyn nopeuteen asti. Sitten, kun sitä mennään itse nopeuttamaan niin yleensä siinä on sekin puoli, että se hajoaa kyllä sitten aika lailla nopeammin. Siinä on monta näkökulmaa, mitä voi ajatella ja lähestyä, että varmaan itse tietää paremmin sen kaverin,

[00:19:38] Ari-Pekka

millä tavalla se kannattaisi ottaa

[00:19:41] Ari-Pekka

puheeksi. Ja etukäteen on miettinyt sitä kanssa. Sitten tästä tulee varmasti paineita, jos itsellä on vakio mopo niin sanotusti sellainen kuin kuuluukin niin sitten kaverit yllyttävät sitä virittämään, että mitä siihenkin sitten voi taas sanoa ja näitä samoja asioita voi käydä siinä läpi, että

[00:20:03] Ari-Pekka

haluan että säilyn

[00:20:07] Ari-Pekka

hengissä liikenteessä, ei satu vahinkoja niin ei ole niin kovat riskit

[00:20:14] Ari-Pekka

mopon kanssa liikkumiseen. Poliisi ei ole silloin kiinnostunut siitä moposta, kun se on niin sanottu vakio mopo.

[00:20:22] Ari-Pekka

Ja kaiken lisäksi se kestääkin sitten paljon pitempään kuin kavereitten mopot, kun se on vakio.

[00:20:28] Metti

Niin mä jotenkin, kun mä tuossa alussa sanoin, että välillä mieltii, että miten on onnekas, että on hengissä tuolla liikenteessä selvitessään. Mä olen enemmän sitten

[00:20:40] Metti

sallituilla nopeuksilla ajavan mopon kyydissä kuin tosi nopealla mopolla ja en hengissä, koska tuolla nyt kaikki, jotka kuuntelette tätä podcastia samalla, kun olette liikenteessä niin joka erityisen varovaisia, koska kaikki tällöinen

[00:20:55] Metti

liikenteessä samaan aikaan tehty muu asia aina heikentää sitä keskittymistä siihen itse asiaan. Mutta siis itsekin pyöräilen esimerkiksi niin, että mä toisella korvalla kuuntelen pödeja ja kirjoja ja se on aivan ihanaa, mutta kyllä mä huomaan siinä, että täytyy ihan pinnistellä, että pysyy sitten keskittyminen siinä itse asiassa eli siinä liikkumisessa.

[00:21:15] Metti

Mitä muuten sä ajattelet tällaisesta, että jos ihmiset kuuntelee tosi kovalla musiikkia kuulokkeilla tai noilla Airpodeilla tai jollain tuolla liikenteessä? Kuinka iso riski se on?

[00:21:27] Ari-Pekka

No kuljettajan tärkein tehtävä on keskittyä kuljettamiseen, niin sehän, oli se ajoneuvon sitten mikä tahansa tai ei, tietysti sama kävelijän, että pitäisi sitten tietää, mitä ympärillä tapahtuu ja sitten tietää mihin on menossa. Niitäkin välillä kuulee, että keskityin johonkin asiaan niin syvästi, että huomasin olevani jossain muualla kuin mihin piti mennä.

[00:21:49] Ari-Pekka

Itse kuuntelen kyllä musiikkia ajan ajon aikana, mutta kokeilin sitten tämmöistä äänikirjan kuuntelemista, ja siitä ei mun kohdalla tullut kyllä mitään, että mä keskityin siihen kirjaan enkä ajamiseen, että jotenkin se on se tärkein, että itse oikeastaan tunnistaa itse itsensä ja on rehellinen itselle. Ei sitä tarvitse kenellekään muulle kertoa, että jos joku asia häiritsee ja huomaa, että mä en pysty keskittymään nyt tähän ajamiseen.

[00:22:20] Ari-Pekka

Silloin se kannattaa jättää pois. Yleensä

[00:22:24] Ari-Pekka

kovaääninen musiikki vie sen huomion siihen musiikkiin tai sitten vie pois kaikki muut aistit, että näköaisti on enää oikeastaan mikä toimii, mutta ei sitten kuule, mitä mahdollisesti ympärillä tapahtuu ja näin pois päin. Nämä on aina vähän sellaisia myös tapauskohtaisia, mutta tärkein asia on se, että pystytään keskittymään ajamiseen.

[00:22:47] Metti

Tässäkin asiassa me olemme yksilöitä. Joillekin se voi olla helppo keskittyä jollekin, ei yhtään. Eli tavallaan täytyy tässäkin kuunnella sitä, mikä on itselle hyvä ja mikä itselle toimii parhaiten. Joskus

[00:22:58] Metti

se voi olla

[00:22:58] Metti

ettei kannata kuunnella mitään ja joskus voi olla, että voi hyvin kuunnella, jos itselle onnistuu se keskittyminen siitä kuuntelusta huolimatta. Eli kuuntele aina itseäsi enemmän kuin mitään muuta. Mikä sulle sopii, on just sulle oikein ja se pitää myös sut turvassa.

[00:23:16] Metti

Entä jos sitten tulisi joku liikenneonnettomuus? Voiko kävelijä olla syyllinen? Voiko pyöräili olla syyllinen? Onko se aina se auton kuljettaja, joka on vastuussa?

[00:23:26] Ari-Pekka

Kyllä kävelijä tai pyöräilijä voi yhtä lailla olla syyllinen. Se vaan, että niille yleensä käy huommin kuin yleensä, että se vastapeluri on auto.

[00:23:35] Ari-Pekka

Esimerkiksi tämmöinen

[00:23:39] Ari-Pekka

tapaus vaikka, että joku ajaa skuutilla, sillä sähköpotkulaudalla, joka rinnastetaan polkupyöräilijäksi, silloin se on polkupyöräilijä, joka ajaakin, vaikka jalankulkijan päälle, niin silloinhan se polkupyöräilijä on siinä

[00:23:52] Ari-Pekka

syyllinen. Väistämissäännöt pyöräilijöiden ja autoilijoiden suhteen on aika lailla epäselviä.

[00:24:00] Ari-Pekka

Jompikumpi niistä ei sitten tiedä, että kumman pitäisi väistää aina missäkin tilanteessa. Niissä tulee jonkun verran vahinkoja.

[00:24:11] Ari-Pekka

Ainakin nyrkin puistattamisia ja tämmöisiä. Molemmat voi olla omasta mielestä oikeassa, kun on tilanteita, jossa sitten pyöräilijän täytyy väistää ja toisinpäin, että sitten taas on autoilija, joka väistää. Toisen kautta sitten jalankulkija voi olla niin sanotusti syyllinen, että jos se sitten jossain

[00:24:30] Ari-Pekka

kaupunkialueella, vaikka yhtäkkiä juoksee autojen välistä auton eteen,

[00:24:36] Ari-Pekka

niin silloinhan autoilija siitä ole voinutkaan tietää mitään, että tämän tyyppisiä ne yleensä vaan vahingot ovat. Vahingon kärsijä on

[00:24:47] Ari-Pekka

just se kevyen liikenteen edustaja ja se on se, jota sattuu. Yleensä nämä tämmöiset asiat jäävät vähän vähemmän ehkä peittoon, että mielellään sitten, kun uutisoidaan siitä, että autoilija ajoi jalankulkijan päälle suojatiellä

[00:25:03] Ari-Pekka

on ehkä semmoinen voimakkaampi mieluummin uutisoitavaa asia, kun sitten taas se, että jalankulkija juoksi jostain piilosta auton alle eikä autoilija ollut siihen sitten syyllinen.

[00:25:15] Metti

Ja tässäkin jotenkin ajattelisi ainakin itse, että mä oon mieluummin hengissä kuin oikeassa. Eli tavallaan väistän kävelijänä ihan mielelläni, vaikka tietäisinkin, että olisi mun vuoro mennä, kunhan mä säilyn hengissä.

[00:25:29] Ari-Pekka

Se on just näin, että kyllä liikenteessä on paljon tilanteita, missä on hyvä joustaa omista oikeuksistaan ja välttää sitä kautta se onnettomuudessa syntyy.

[00:25:40] Metti

Kyllä, ollaan kaikki fiksuja liikenteessä. Kiitos Ari-Pekka Liikenneturvasta. Muistakaa, että Liikenneturvan kautta voitte kerrata esimerkiksi niitä omia kysymyksiä, mitä liittyy, vaikka liikenteessä liikkumiseen tai

joihinkin liikennesääntöihin, mitkä on päässyt unohtumaan. Taidan itse ainakin kerrata, että milloin pyörän on pysähdyttävä taluttamaan suojatien yli ja milloin ajetaan tuon suojatien jatkeen ylitse.

[00:26:08] Metti

Kiire, adrenaliini, paine, kaikki tällaiset isot asiat voi sumentaa meidän ajatuksiamme niin, että me kuvittelemme, että nyt ei ole tilaa, ei ole aikaa ja täytyy tehdä nopeasti kiireellisiä ratkaisuja ja voi olla, että omat ajatukset sumentuvat. Yleensä meillä kumminkin on aikaa ja silloin on tärkeitä pysähtyä miettimään, että OK, onko mulla niin kiire? Pystynkö mä odottamaan? Kannattaako mun ottaa aikalisä? Silloin se kannattaa se aika käyttää siihen miettimisen.

[00:26:34] Metti

Syyskuussa vietetään Liikenneturvallisuusviikkoa ja Liikenneturvan sivuille on tosiaan koottu kattavasti materiaalia ihan kaikenikäisille.

[00:26:42] Metti

Siellä on hyödyllistä tietoa ihan kaikille liikkuville, liikkui sitten mönkkärillä, autolla, skuutilla, millä hyvänsä. Pitäkää liikenteessä silmät ja korvat auki ja muistakaa tänäänkin, että turvallisuus on hyvinvointia ja hyvinvointi on turvallisuutta.

[00:27:03] Metti

TurvaXon Opetushallituksen rahoittama hanke, jota toteuttaa SASKY koulutuskuntayhtymä yhdessä Vammalan lukion ja Kangasalan lukion kanssa.